

**Examenul național de bacalaureat 2024**

**Proba E. a)**

**Limba și literatura română**

**Varianta 4**

**Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic**

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

**SUBIECTUL I**

**(50 de puncte)**

**Citește următorul fragment:**

Ne alăturăm cu însuflețire la inițiativa luată de scriitori, în frunte cu președintele Liviu Rebreanu, pentru a sărbători pe I. Al. Brătescu-Voinești cu prilejul împlinirii vârstei de 60 de ani. Această săptămână de ovații nu-i numai a autorului intrat în istorie, ea reprezintă pentru breasla scriitoricească o ridicare în conștiința profesională, iar pentru tinerii poeți, nădejdi pentru vremuri mai bune.

L-am găsit pe prozator într-o cameră din locuința sa amenajată în atelier, lucrând la un banc de tâmplărie. [...]

— Deși știu că fugiți de interviuri, v-aș ruga, din partea cititorilor *Vieții literare*, să ne acordați câteva cuvinte în această săptămână consacrată dvs.

— Simt o adâncă jenă. Îți mărturisesc sincer, îmi pare rău că se începe cu mine. Aș fi luat parte bucuros, împreună cu dvs., la această serbare, dar să fi fost vorba de altul. Uite, mă gândesc la ceilalți din generația mea, care ar fi meritat mai mult ca mine această onoare: Caragiale, Vlahuță etc.; Duiliu Zamfirescu n-a avut această bucurie când a împlinit 60 de ani. [...]

Fără îndoială, gestul acesta al generației dvs. mă emoționează profund. Este frumos că, luându-se pildă din alte părți unde se sărbătoresc artiștii în vârstă, se introduce și la noi un obicei bun. Este puternică impresia când scriitorul, care este o fabrică de bucurii pentru alții, simte el însuși întorcându-se dintre oameni recunoștința, răsplătindu-i durerile măcar la bătrânețe. [...]

— Mă întrebi de preferințele mele literare. Să-mi dai voie să nu răspund cu nume proprii. Sunt pentru cea mai desăvârșită libertate în artă, cu condițiunea să fie făcută cu convingere și sinceritate.

Dar pentru că veni vorba de preferință, îți voi spune câteva cuvinte despre pasiunea pe care mi-o cunoști: pescuitul. Este un sport pe care-l recomand cu căldură oricărui intelectual, dar îndeosebi scriitorului. Stând nemișcat cu undița pe malul apei, gândurile curg la vale în voie și sufletul ți se purifică. Acolo, în calmul naturii, fenomenele pe care le crezi în oraș catastrofale le vezi ca printr-un binoclu întors. Îți dai seama de inutilitatea tuturor patimilor omenești. [...] În străinătate, pescuitul este iubit cu pasiune: oameni politici, artiști, profesori își petrec duminicile și sărbătorile pe malul râurilor, în sânul naturii. [...]

Când nu plec la pescuit, divertismentul de la munca intelectuală mi-l procur cu lucrul tâmplăriei. Aici găsesc ritmul sufletesc care-mi trebuie pentru scris.

Văd în ziarul *Universul* că se pun întrebări: „Ce-ai fi vrut să fii dacă nu erai ce ești?”. Eu aș fi vrut să devin calfă de grădinar sau lucrător de mobile de lux. În aceste meserii sufletul găsește pacea ideală, rămânând în atenție numai lucrul în sine. Pasiunea florilor am moștenit-o de la tata, mic boiernaș la Târgoviște. Aveam și eu acolo o frumoasă grădină. Florile oferă o sursă perpetuă de fericire. Idealul meu este să mă retrag undeva la țară. Să am o grădiniță cu flori, pe care să le îngrijesc singur, iar în apropiere un răușor, în care să-mi arunc undița din când în când.

I-am cerut voie să-i răpesc numai un sfert de ceas și am stat peste două ore. Vocea d-lui Brătescu-Voinești era atât de caldă, încât îmi părea că-mi vorbește bunicul copilăriei mele.

I. Valerian, interviu cu I. Al. Brătescu-Voinești, în vol. *Cu scriitorii prin veac*

**A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.**

1. Indică sensul din text al cuvântului *pildă* și al secvenței *din când în când*. **6 puncte**
2. Menționează durata evenimentului în cadrul căruia a fost sărbătorit I. Al. Brătescu-Voinești, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un rol pe care tâmplăria îl are în ansamblul preocupărilor lui I. Al. Brătescu-Voinești, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care I. Al. Brătescu-Voinești consideră potrivită sărbătorirea scriitorilor. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30-50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui I. Al. Brătescu-Voinești, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

**B.** Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă activitățile în natură influențează sau nu stările sufletești, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Cu scriitorii prin veac*, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea numărului minim de cuvinte. 6 puncte

**În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.**

**SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Aproape de sfârșitul lunii, într-o zi când iar n-a găsit pe Dandu la întâlnirea fixată și după ce s-a consolat iar la Universitate cu colegii binevoitori, Liana s-a suit în tramvai și a pornit spre casă. Se uita distrată, din fereastra vagonului, la forfoteala lumii pe Calea Victoriei și pe bulevard. Deodată, în furnicarul de oameni de pe trotuarul cinematografelor, i se păru că zărește pe Dandu cu o femeie... Întoarse capul să se uite mai bine, dar tramvaiul gonea clopoțind furios și coroanele castanilor acoperiră grupul în care a zărit pălăria cafenie trasă pe ochi și în dreapta, cum o purta el. Vru să se dea jos la stația din Brezoianu, să alerge, să se convingă. Vagonul era arhiplin și ar fi trebuit să dea o luptă prea desperată ca să ajungă până la platforma de coborâre.

„O, dacă asta e la mijloc!”, își zicea mereu Liana nemaivăzând nimic până acasă, deși îi privea fix pe trecătorii de pe trotuare, parc-ar fi așteptat să mai apară pălăria cafenie...

Liviu Rebreanu, *Jar*

**Notă**

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

**În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**

**SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Tudor Arghezi sau lui Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic ales într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic ales;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

**Notă**

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

**În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.**